

ПБК-ЗРВ

Парламентарна буџетска канцеларија
Zgara Parlamentare Buxhetore

Skupština Crne Gore
Parlamentarni budžetski kancelarija

JAVNI DUG I EKONOMSKI RAST: REGIONALNI PREGLED U JUGOISTOČNOJ EVROPI

Januar 2025

BILATERALNA
ANALIZA

ПРОГРАМА ЗА ПАРЛАМЕНТАРНА ПОДДРШКА
PROGRAMI PËR MBËSHTEJE PARLAMENTARE
PARLIAMENT SUPPORT PROGRAMME

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

IMPLEMENTIRANO OD:

Ova publikacija je nastala u okviru Programa parlamentarne podrške (PSP), projekta Vlade Švajcarske pod pokroviteljstvom Sobranja Republike Sjeverne Makedonije. PSP sprovode Nacionalni demokratski institut (NDI), Institut za demokratiju "Societas Civilis" - Skoplje (IDSCS) i Centar za upravljanje promjenama (CCM).

* Parlamentarne budžetske kancelarije, prilikom izrade istraživačkih radova, koriste se javno dostupnim podacima i podacima iz baza ograničenog pristupa, strogo vodeći računa o kredibilnosti izvora. Kancelarije ulažu sve razumne napore da informacije sadržane u istraživačkom radu budu tačne i potpune, ali ne snose odgovornost za eventualnu netačnost i nepotpunost istih. Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stavove parlamentara.

** Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose

Broj: 02/2025

Klas. br: 00-51-6/25-02

Datum: januar 2025. godine

Pripremili: Parlamentarna budžetska kancelarija Skupštine Crne Gore i Parlamentarna budžetska kancelarija Sobranja Sjeverne Makedonije

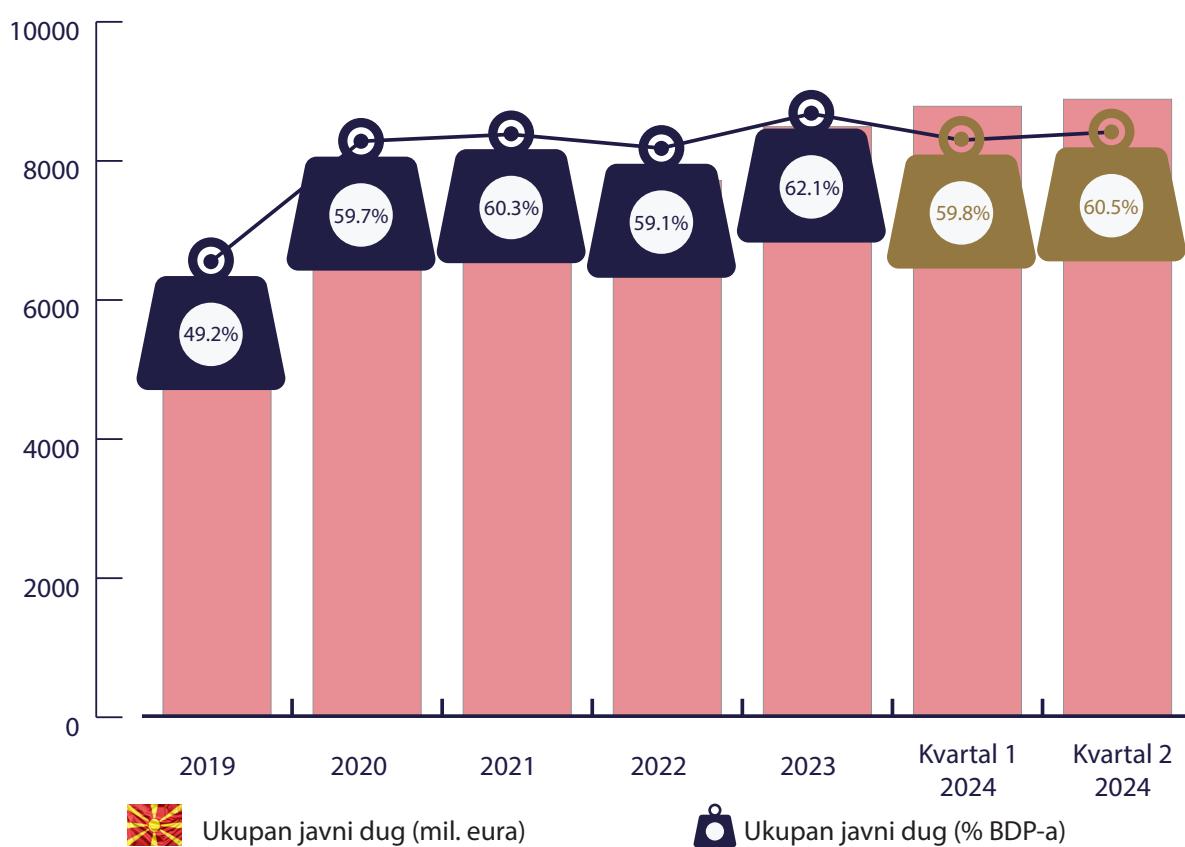
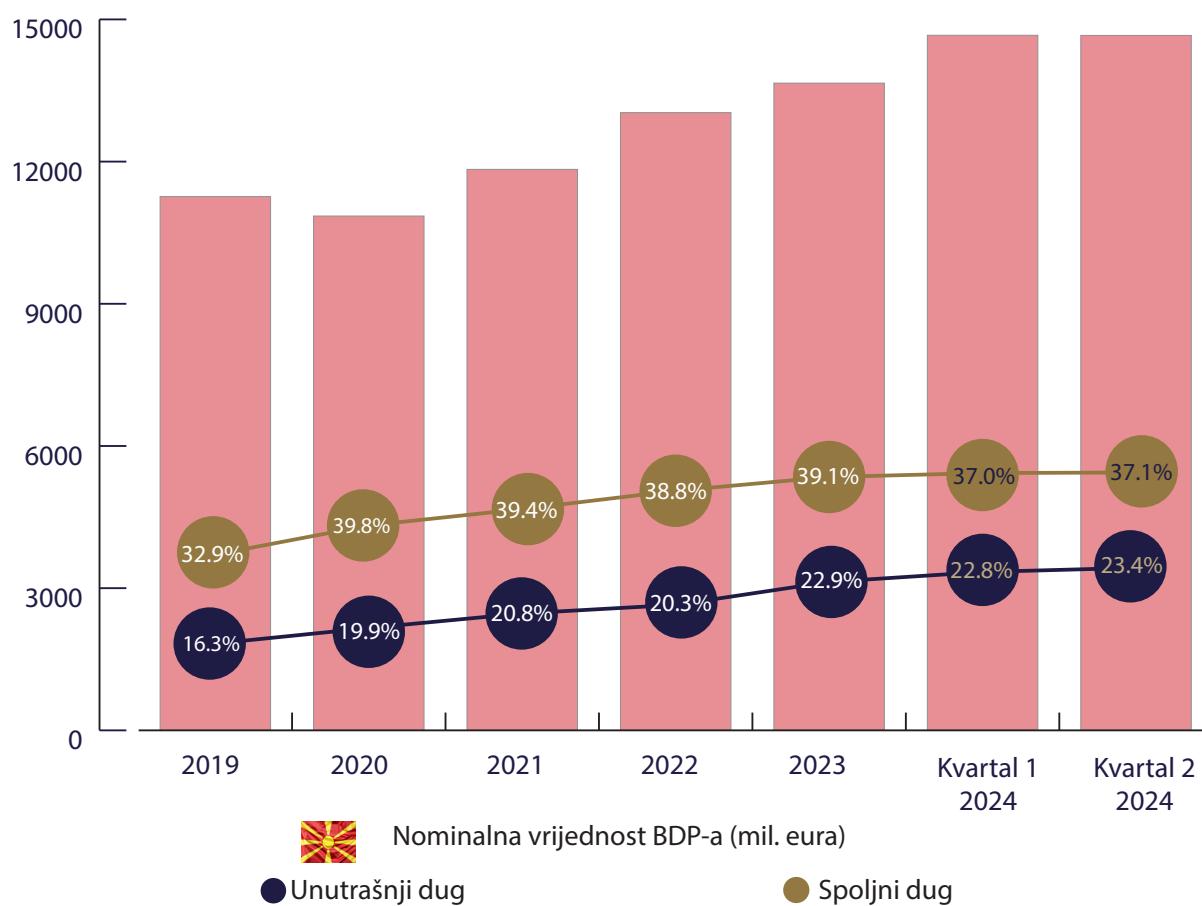
BILATERALNA ANALIZA
PARLAMENTARNE BUDŽETSKE
KANCELARIJE REPUBLIKE SJEVERNE
MAKEDONIJE I
PARLAMENTARNE BUDŽETSKE
KANCELARIJE
CRNE GORE

SJEVERNA MAKEDONIJA

U prvoj polovini 2024. godine ukupan javni dug Sjeverne Makedonije iznosi 8,9 milijardi eura, što je značajno povećanje u odnosu na 2019. godinu, pri čemu je glavni pokretač rasta spoljni dug, koji dostiže 5,4 milijarde eura ili oko 37,1% udjela u godišnjem BDP-u. Domaći dug, iako manji, stalno raste, posebno poslednjih godina, ali zemlja ostaje zavisna od stranih kreditora.

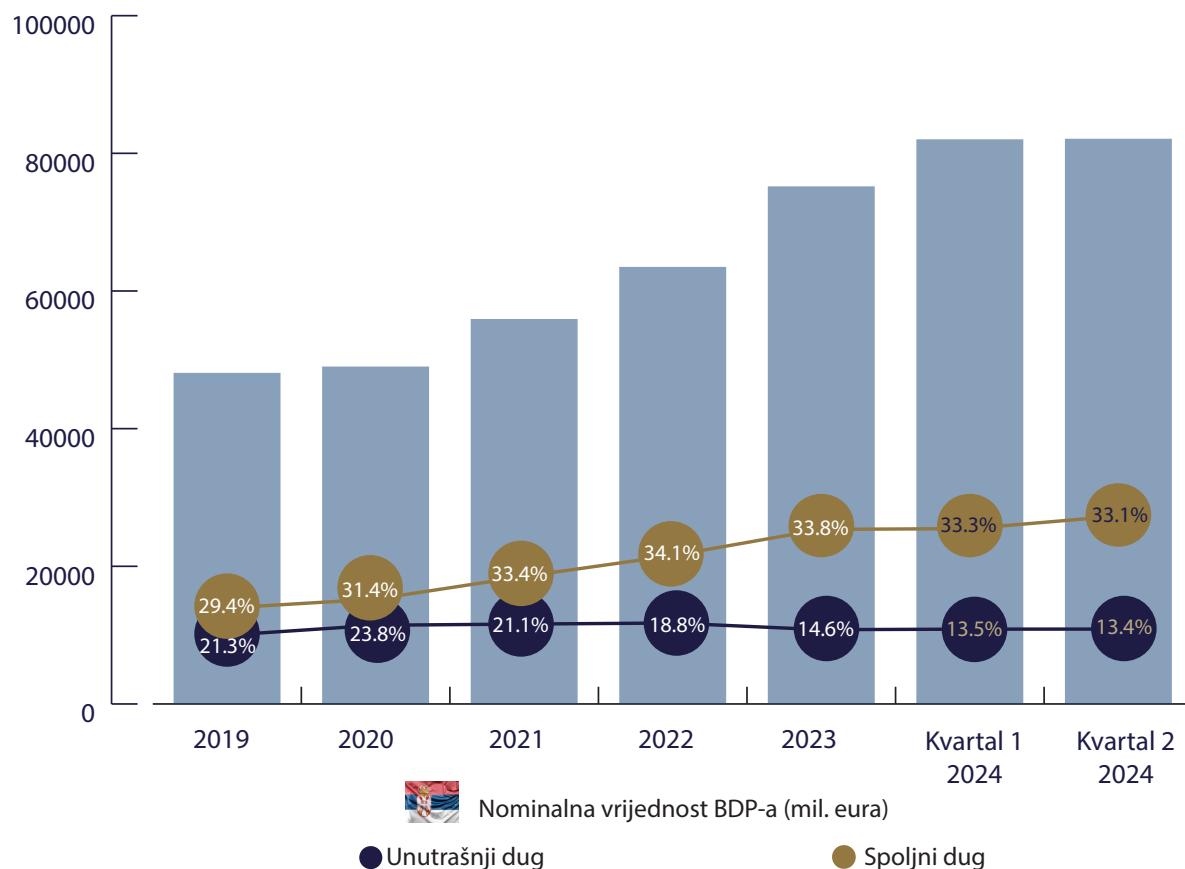
Javni dug iznosi 60,5% BDP-a u prvoj polovini 2024. godine, što je blagi pad sa 62,1% u 2023. godini, te predstavlja umjerenu konsolidaciju fiskalne politike zemlje. Spoljni dug, koji iznosi 37,1% BDP-a, opada u odnosu na prethodne godine, dok se unutrašnji dug povećava. Povećano korišćenje domaćih tržišta za finansiranje smanjuje zavisnost od eksternih rizika, kao što su promjene kamatnih stopa i deviznih kurseva. Nivo zaduženosti ostaje relativno visok, što državu svrstava u grupu zemalja sa visokim javnim dugom.

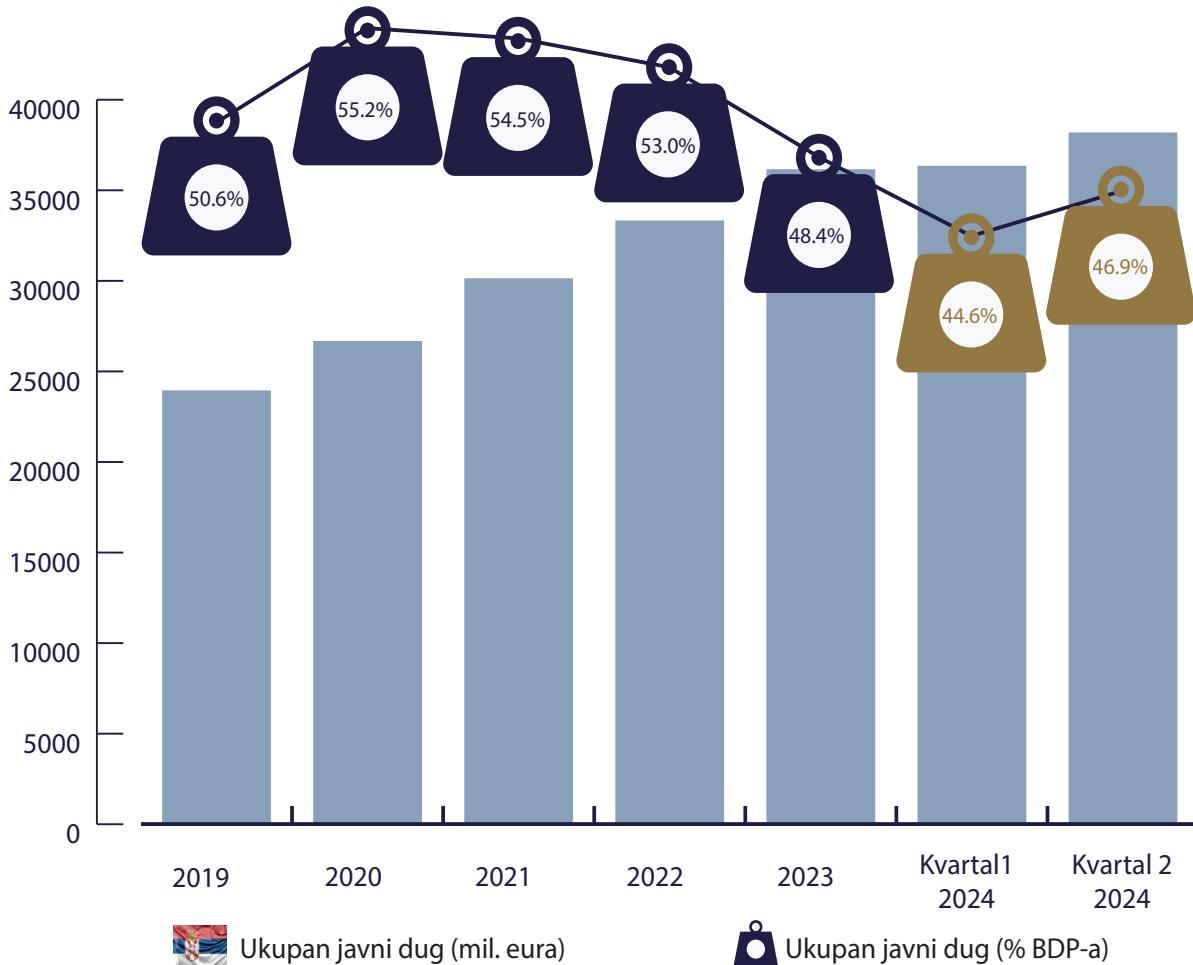

Javni dug Srbije dostigao je 38,2 milijarde eura u prvoj polovini 2024. godine, što predstavlja rast od 58% u odnosu na 2019. godinu. Dominantno je spoljno zaduživanje koje iznosi 27,3 milijarde eura, dok unutrašnji dug stagnira, čak bilježi blagi pad od 2022. godine. Ovakva situacija ukazuje na strategiju koja je više orijentisana na eksterne izvore finansiranja.

Javni dug je stabilan i u trendu pada, sa 50,6% u 2019. na 46,9% u prvoj polovini 2024. godine. Spoljni dug čini 33,3% BDP-a, što ukazuje na ujmerenu zavisnost od inostranih tržišta, dok je unutrašnji dug značajno smanjen na 13,6%. Ovaj segment fiskalne politike ukazuje na optimizaciju zaduživanja, uzimajući u obzir rast BDP-a i njegovu nominalnu vrijednost tokom godina.

CRNA GORA

Crna Gora ima visok nivo duga u odnosu na svoju ekonomiju, sa ukupnim zaduživanjem od 4,5 milijardi eura u prvoj polovini 2024. godine. Spoljni dug čini 90,7% ukupnog zaduživanja u iznosu od 4,1 milijardu eura, što zemlju čini zavisnom od inostranih izvora finansiranja. Unutrašnji dug smanjen je na samo 421 milion eura, što je najviši nivo od 2019. godine.

Slično kao i Sjeverna Makedonija, Crna Gora spada u grupu visoko zaduženih zemalja u regionu, sa dugom od 61,2% BDP-a zabilježenim u prvoj polovini 2024. godine. Lako je ovo značajno poboljšanje u retrospektivi, najveći dio duga, koji iznosi 55,5% BDP-a, je spoljni, što zemlju čini ranjivom na globalne finansijske uslove. S druge strane, unutrašnji dug je minimalan i čini 5,7% BDP-a.

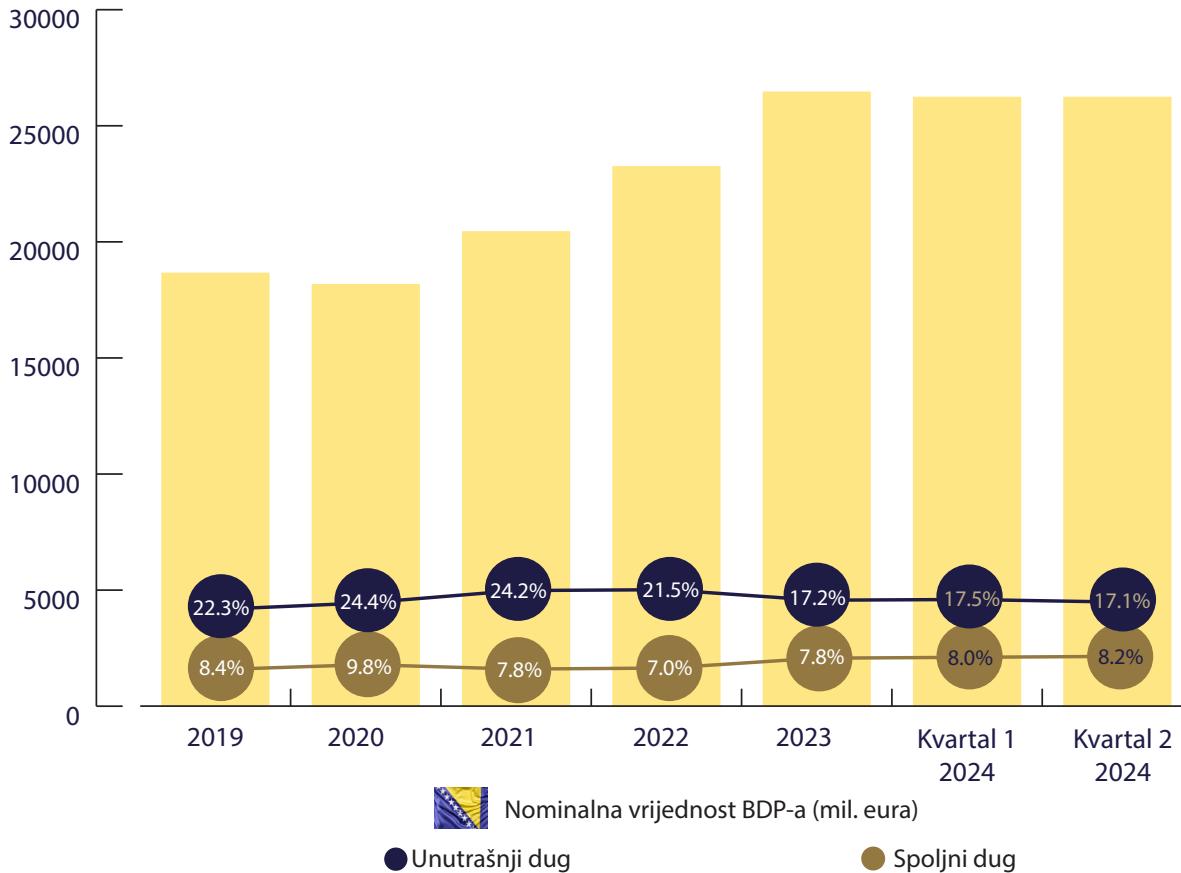

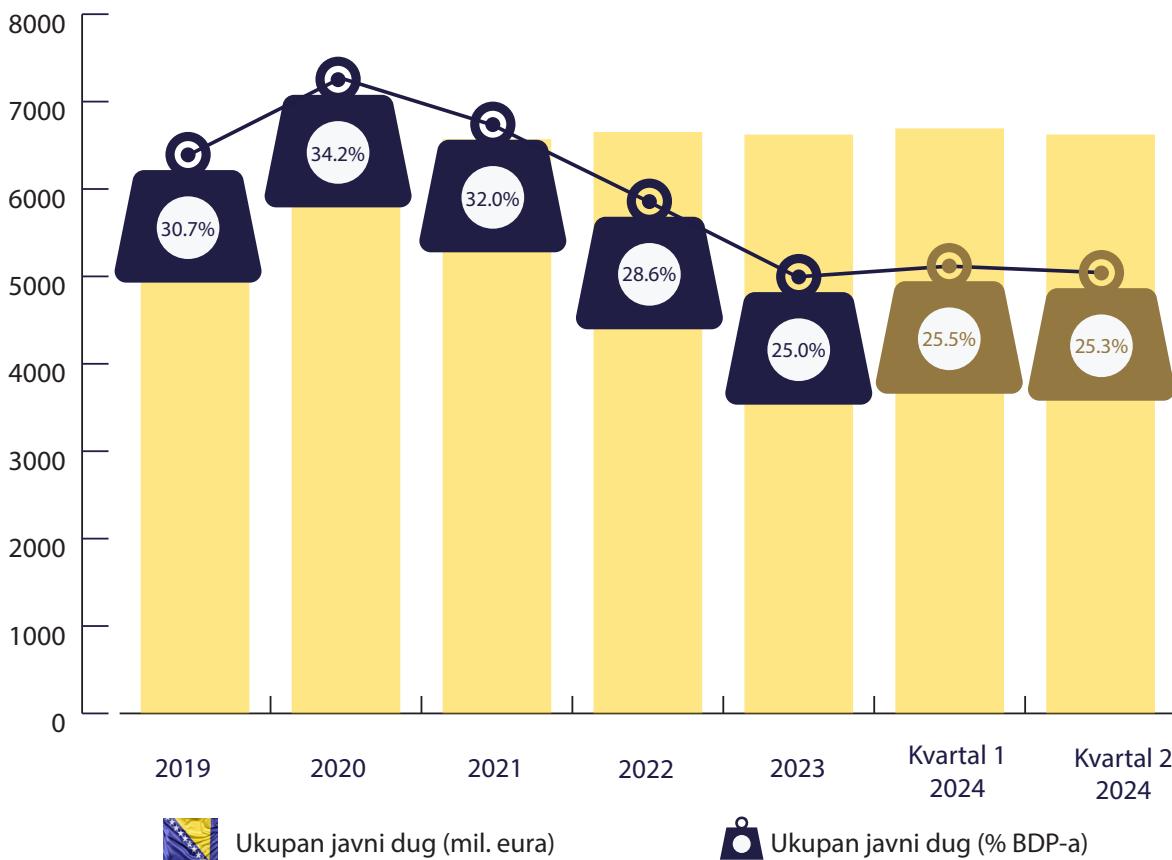

BOSNA I HERCEGOVINA

Javni dug u Bosni i Hercegovini je relativno stabilan i iznosio je 6,6 milijardi eura u prvoj polovini 2024. godine, uz značajan doprinos unutrašnjeg duga, koji je porastao na 2,1 milijardu eura i zauzima 32,3% u strukturi ukupnog javnog duga. Spoljni dug je smanjen na 4,5 milijardi eura, što ukazuje da zemlja ima strategiju za upravljanje dugom i smanjenje zavisnosti od inostranih tržišta.

Kao jedna od zemalja sa najnižim stopama javnog duga, koja je u prvoj polovini 2024. godine iznosila 25,2% BDP-a, strukturno gledano, spoljni dug je na 17,1% BDP-a, dok je unutrašnji dug porastao na 8,2%, što ukazuje na uravnoteženo zaduživanje. Kao država, kroz smanjenje spoljnog duga, počev od 2019. godine do danas, to rezultira smanjenjem spoljne zavisnosti od finansiranja i zemlja pokazuje niske rizike u vezi sa zaduživanjem.

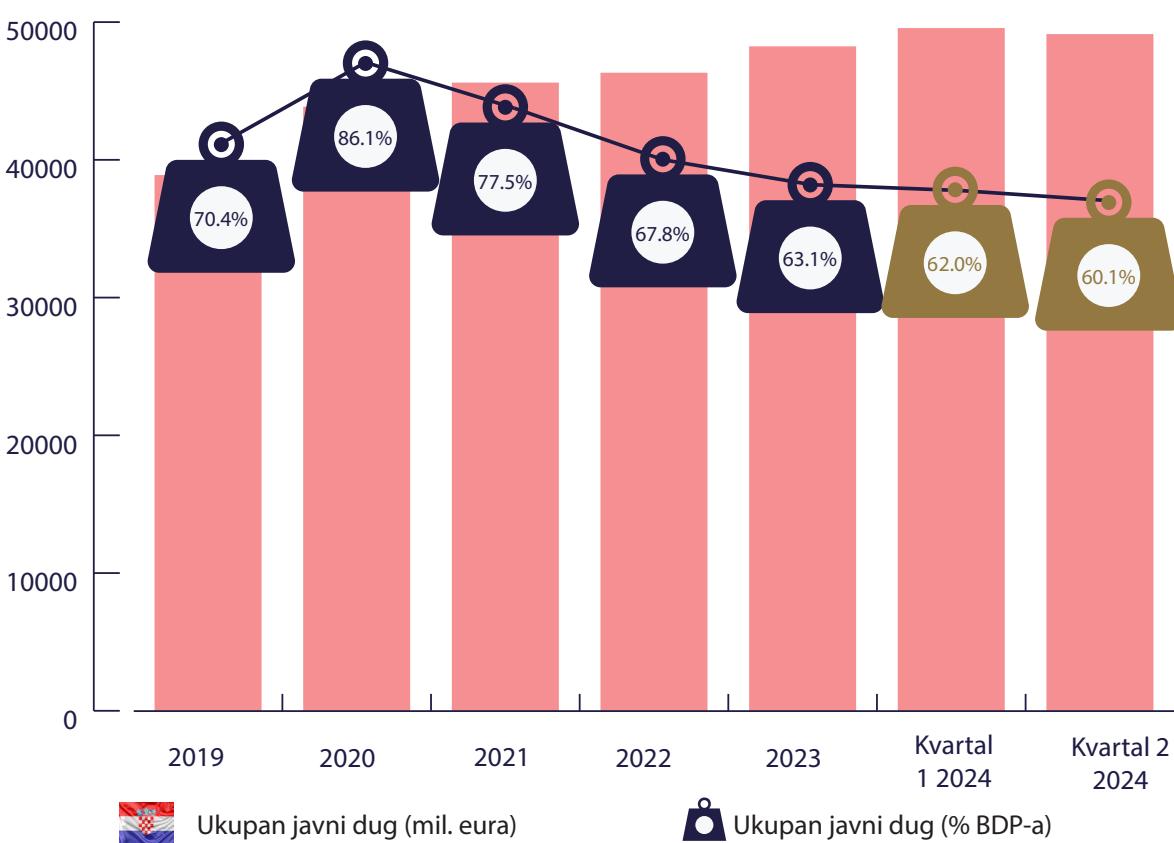

HRVATSKA

Sa javnim dugom od 49,2 milijarde eura, Hrvatska zauzima poziciju među najzaduženijim zemljama u regionu, ali uspješno upravlja rizicima dominirajući unutrašnjim zaduživanjem, sa 34,4 milijarde eura, što predstavlja 70% ukupne strukture duga. Ovakvim stanjem upravljanja javnim dugom, država obezbeđuje veću fiskalnu stabilnost, s obzirom na to da je spoljni dug blago povećan, ali održava relativno stabilan nivo.

Značajnim smanjenjem javnog duga, koji je u prvoj polovini 2024. godine iznosio 60,1% BDP-a, spoljni dug je smanjen na 18% BDP-a, dok je unutrašnji dug iznosio 42,1%. Ovaj fiskalni rezultat pokazuje efikasno upravljanje dugom, pri čemu je zemlja uspjela da poveća održivost javnih finansijskih struktura, što je u skladu sa rastom nacionalnog BDP-a.

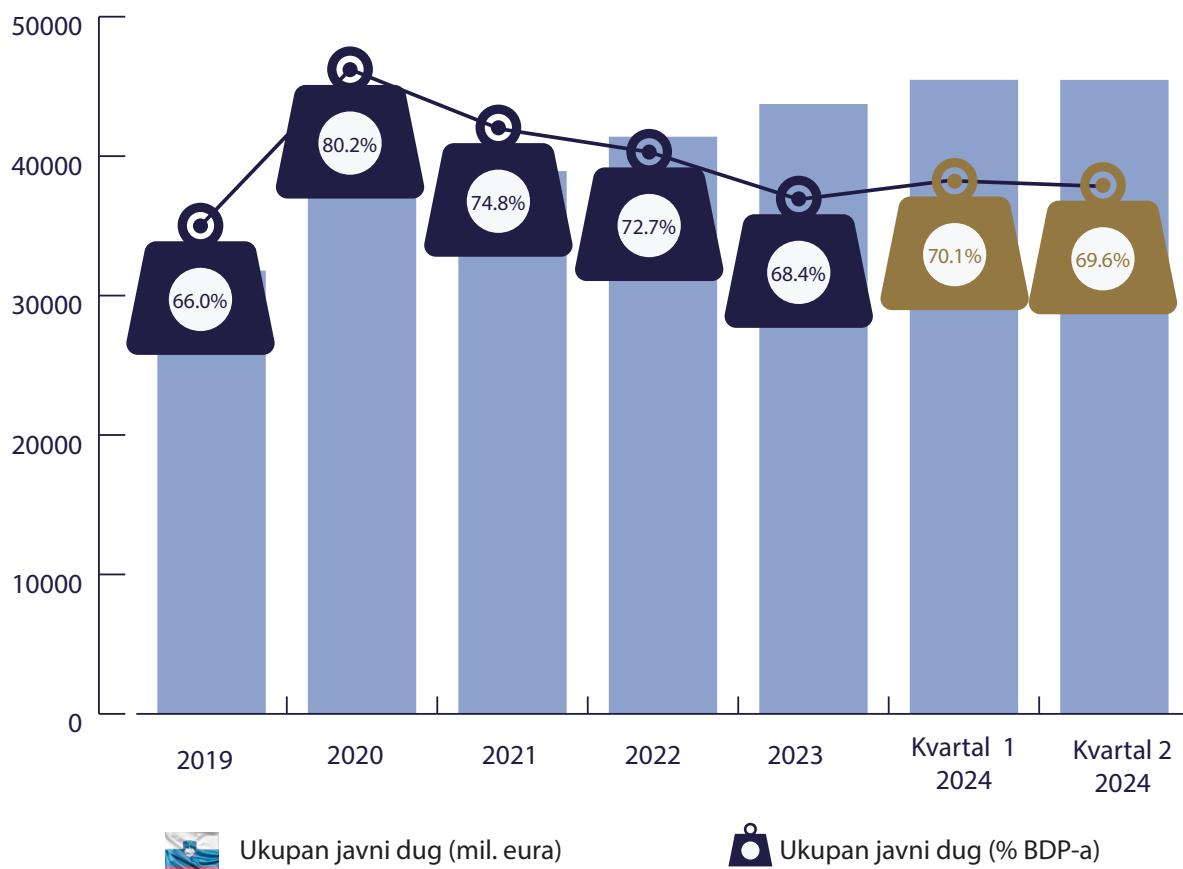

SLOVENIJA

Javni dug Slovenije iznosi 45,5 milijardi eura u prvoj polovini 2024. godine, sa kontinuiranim trendom rasta od 2019. godine. Iako nedostaju detalji o strukturi unutrašnjeg i eksternog zaduživanja, dinamika zaduživanja zemlje ukazuje da postoji stabilan i uravnotežen pristup koji uzima u obzir ekonomske performanse.

Slovenija je u prvoj polovini 2024. zabilježila ukupan javni dug sa učešćem od 69,6% BDP-a, što predstavlja blagi rast u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj trend ukazuje na fiskalnu stabilnost i pozicioniranje zemlje sa umjerenim dugom, uzimajući u obzir ekonomske performanse zemlje.

BUGARSKA

Ukupan javni dug Bugarske je od juna 2024. iznosio 21,5 milijardi eura, što je umeren nivo u poređenju sa veličinom bugarske ekonomije. Bugarska ima stabilnu dužničku situaciju, što je pokazatelj disciplinovanog upravljanja fiskalnom politikom, uprkos nedostatku podataka o iznosima spoljnog i unutrašnjeg duga.

Bugarska je jedna od manje zaduženih zemalja u regionu, sa dugom od 22,1% BDP-a 2024. godine. Ova stabilnost ukazuje na minimalne rizike vezane za javni dug. Bugarska ovu situaciju održava retroaktivno, tj. uvrštena je u grupu zemalja članica EU sa najnižim indeksom duga.

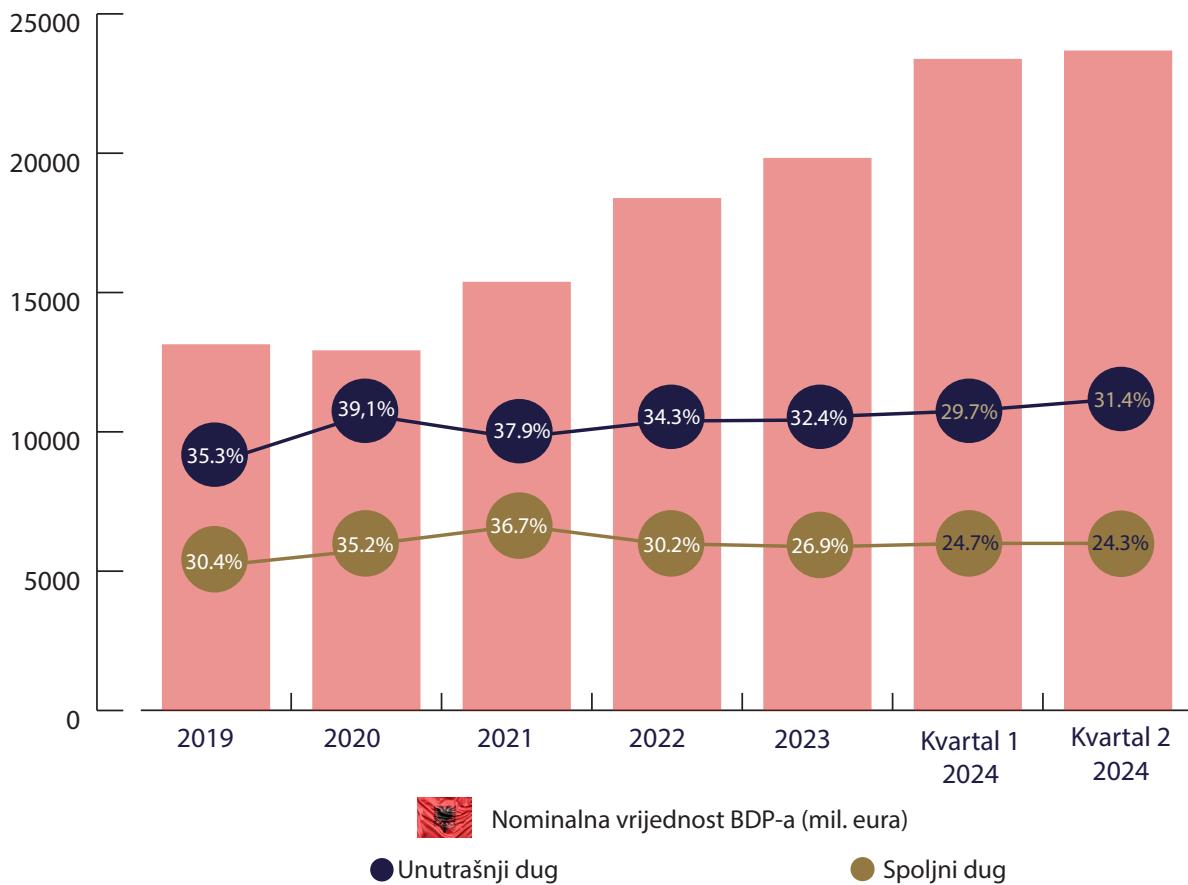

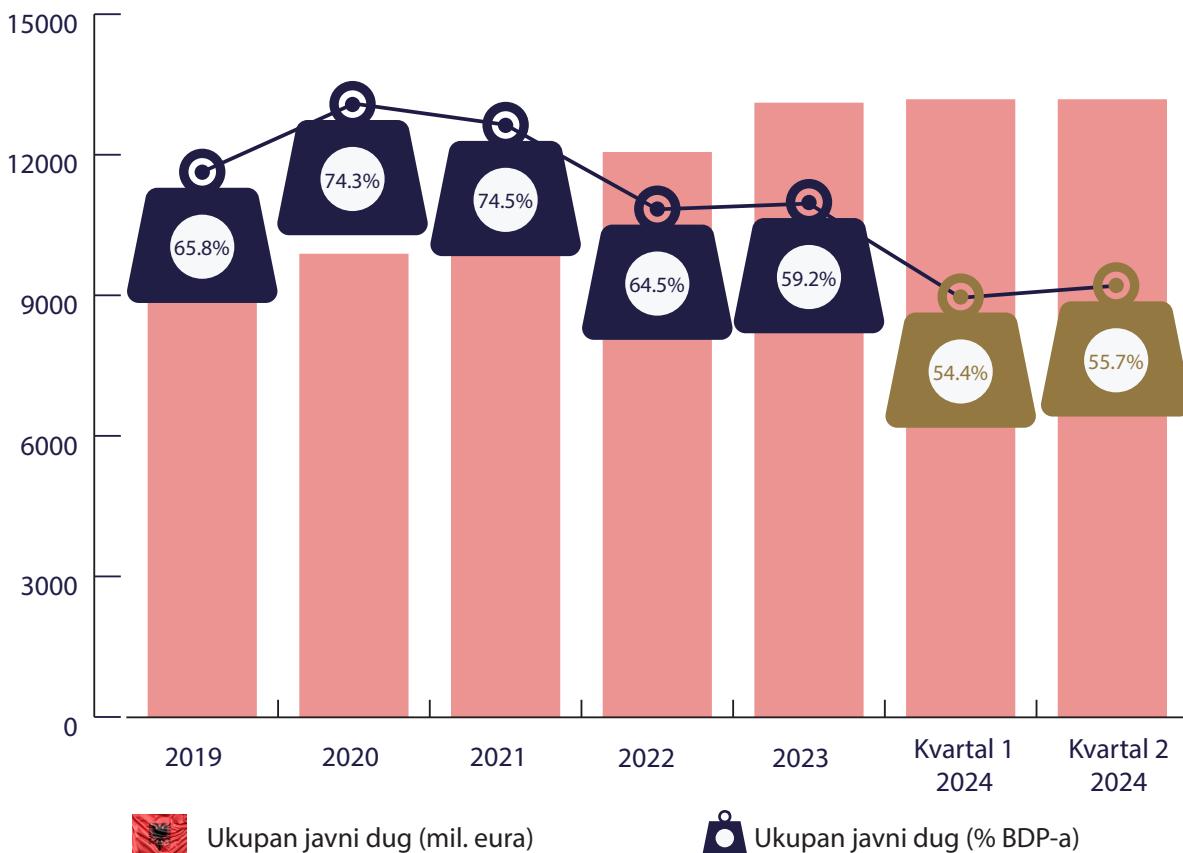

ALBANIJA

Javni dug Albanije u prvoj polovini 2024. godine iznosi 13,5 milijardi eura, sa približno jednakim učešćem spoljnog i unutrašnjeg duga od približno 5,9 milijardi eura i 7,6 milijardi eura, respektivno.

Uz značajno smanjenje javnog duga, sa 74,3% u 2020. godini na 55,7% u 2024. godini, pri čemu je spoljni dug smanjen na 24,3% BDP-a, dok je unutrašnji dug 31,4%, zemlja pokazuje veću orientaciju na domaće izvore zaduživanja. Zemlja na taj način pokazuje visok stepen fiskalne discipline s obzirom na ubrzani rast nacionalnog BDP-a.

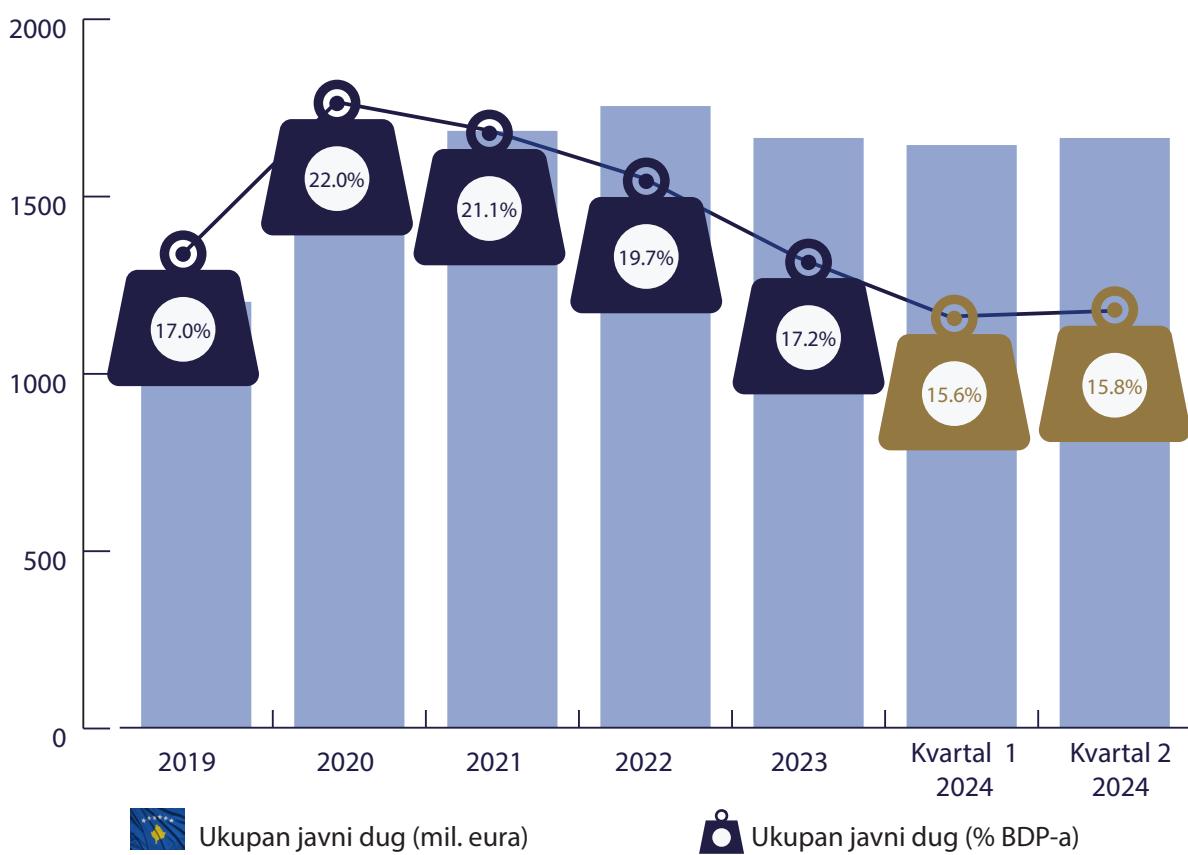
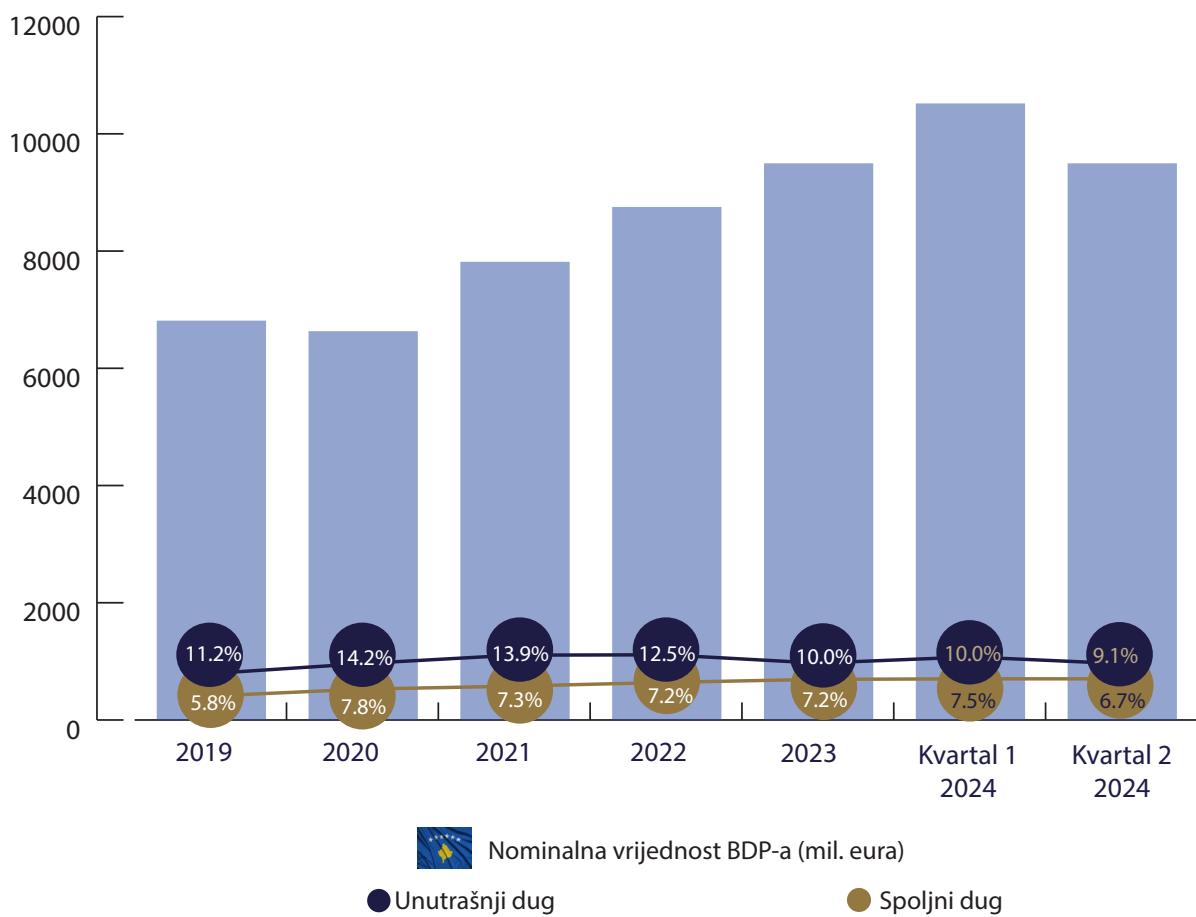

KOSOVO

Sa dugom od samo 1,7 milijardi eura, Kosovo je najmanje zadužena zemlja u regionu. Struktura javnog duga je uravnotežena između spoljnog duga koji iznosi 702 miliona eura i unutrašnjeg duga koji iznosi 957 miliona eura, zaključno sa prvom polovinom 2024. godine.

Za Kosovo je karakteristično da se kao državu nivo zaduženosti održava na niskom nivou tokom analiziranog perioda, što rezultira malim učešćem u godišnjem BDP-u, što je važna mjeru za procjenu finansijske održivosti. Udio ukupnog javnog duga Kosova u nacionalnom BDP-u u prvoj polovini 2024. godine iznosi 15,8%.

SERVISIRANJE BUDŽETSKOG REZULTATA

Prema podacima Ministarstva finansija, Crna Gora je u 2023. godini ostvarila budžetski suficit od 0,2% BDP-a, što je poboljšanje u poređenju sa prethodnim godinama. Kosovo je takođe ostvarilo pozitivne rezultate, smanjivši budžetski deficit na -0,6% BDP-a, što je značajno poboljšanje u odnosu na prethodne godine, posebno imajući u vidu veći deficit u 2020. godini, koji je iznosio 537 miliona eura i smanjen na 57 miliona eura.

Bosna i Hercegovina je imala umjeren deficit od -0,3% BDP-a, što znači da je nastavljen trend postepenog smanjenja deficit-a počevši od 2020. godine. Ovo ukazuje na stabilizaciju fiskalne pozicije i uspješno prilagođavanje budžetskih politika. Srbija je, iako suočena sa ozbiljnim budžetskim deficitom u 2020. godini, koji je iznosio 2.443,9 miliona eura, uspjela da smanji deficit na -2,0% BDP-a u 2023. godini, koji je iznosio 1.531,9 miliona eura, što je napredak u fiskalnom sistemu države.

Bugarska je uspjela da smanji budžetski deficit na -2,0% BDP-a, što pokazuje da je zemlja primijenila efikasne mjere za smanjenje fiskalnog deficit-a, koji iznosi 1.891,7 miliona eura. Slovenija je uspjela da smanji deficit na -0,8% u 2023. godini, smanjivši ga na 481,5 miliona eura, što je slučaj i sa Hrvatskom, koja je takođe ostvarila poboljšanje sa deficitom od -0,6% BDP-a u iznosu od 57 miliona eura, što je znatno niže u odnosu na prethodne godine.

Albanija se suočila sa povećanjem budžetskog deficit-a na -2,5% BDP-a u 2023. godini od 496 miliona eura, dok je Sjeverna Makedonija sa deficitom od -4,9% BDP-a, koji iznosi 673 miliona eura, jedna od zemalja koja se najviše borila sa budžetskim deficitom u 2023.

REZULTATI EKONOMSKIH AKTIVNOSTI

Kada se analiziraju rezultati zemalja u regionu u kontekstu ekonomskog rasta, duga i servisiranja budžetskog deficit-a, jasno je da svaka zemlja ima drugačiji pristup i strategiju u suočavanju sa ekonomskim šokovima krize, a njihovi rezultati variraju značajno.

Sjeverna Makedonija u 2024. bilježi umjeren rast BDP-a, sa rastom od 1,2% u prvom kvartalu i 2,3% u drugom kvartalu. Nakon negativnog ekonomskog udara 2020. godine, privreda je počela da se oporavlja, ali nije uspjela da ostvari značajniji rast. Sa visokim javnim dugom od 62,1% u 2023. i kontinuiranim budžetskim deficitom, zemlja se suočava sa značajnim izazovima u održavanju fiskalne stabilnosti. Iako se privreda oporavlja, visoki dug i deficit ograničavaju tempo rasta i sprovođenje održive fiskalne politike.

Srbija pokazuje solidan rast BDP-a u 2024. (4,6% u prvom kvartalu i 4% u drugom), gdje su javni dug i budžetski deficit i dalje visoki. U 2023. godini javni dug je iznosio 46,9% BDP-a, što Srbiju stavlja na viši nivo zaduženosti u odnosu na druge zemlje u regionu.

Crna Gora se suočava sa značajnim privrednim rastom u 2024. (2,5% u prvom kvartalu i 2,7% u drugom) nakon pada u 2020. godini. Uprkos visokom stepenu zaduženosti, zemlja je zabilježila solidan oporavak, ali je i dalje prisutan izazov smanjenja javnog duga i stabilizacije fiskalnog deficit-a, posebno zbog velike zavisnosti od spoljnog duga.

Bosna i Hercegovina bilježi umjeren rast BDP-a, od 2,7% u prvom kvartalu i 2,2% u drugom kvartalu 2024. godine. Iako privreda raste sporije nego u drugim zemljama u regionu, javni dug se kreće oko 25% BDP-a, što je relativno nisko, čak i u odnosu na ostale.

Hrvatska vidi dobar ekonomski rast od 3,1% u 2023. godini, sa daljim pozitivnim rezultatima u 2024. godini. Iako je rast pozitivan, ovaj visok nivo zaduženosti predstavlja izazove za upravljanje javnim finansijama i smanjenje fiskalnog deficit-a.

Slično, Slovenija je zabilježila pozitivan privredni rast u 2024. godini, što je napredak u odnosu na prethodnu godinu.

Bugarska ima stabilan rast u 2024. godini, iako je rast od 2023. bio samo 1,9%. Sa manjim dugom, Bugarska ima veću fleksibilnost u upravljanju javnim finansijama i suočavanju sa ekonomskim šokovima.

Albanija bilježi visok rast BDP-a od 7,8% u 2023. i nastavlja taj trend u 2024. (3,8% u prvom kvartalu i 4,1% u drugom). I pored visokog nivoa duga, zemlja je uspjela da ostvari brzi oporavak od krize, što pokazuje dobru dinamiku u privredi. Kosovo pokazuje stabilan rast i u 2023. i 2024. godini, imajući veliku fleksibilnost u upravljanju javnim finansijama.

Stopa realnog rasta BDP-a	2019	2020	2021	2022	2023	Kvartal 1 2024	Kvartal 2 2024
 Albania	2.1%	-4.2%	9.4%	13.1%	7.8%	3.8%	4.1%
 Bosna i Hercegovina	2.9%	-3.0%	7.4%	4.2%	1.7%	2.7%	2.2%
 Bugarska	3.8%	-3.2%	7.8%	4.0%	1.9%	2.4%	1.9%
 Kosovo	4.8%	-5.3%	10.7%	4.3%	4.1%	5.6%	4.3%
 Sjeverna Makedonija	3.9%	-4.7%	4.5%	2.2%	1.0%	1.2%	2.3%
 Slovenija	3.5%	-4.1%	8.4%	2.7%	2.1%	2.2%	0.7%
 Srbija	4.8%	-1.0%	7.9%	2.6%	3.8%	4.6%	4.0%
 Hrvatska	3.4%	-8.5%	13.0%	7.0%	3.1%	4.0%	3.5%
 Crna Gora	4.1%	-15.3%	13.0%	6.4%	6.3%	2.5%	2.7%

ZAKLJUČAK

Upravljanjem javnim dugom i budžetskim bilansom, zemlje koje, iako se suočavaju sa različitim ekonomskim pritiscima, uspjele da ostvare stabilnost u javnim finansijama i postepeno smanjuju javni dug, posebno kroz dugoročne fiskalne reforme i efikasno upravljanje rashodima. Zemlje koje nijesu uspjele da ostvare pozitivne rezultate u ovim oblastima zadržale su tendenciju da zavise od međunarodnih kredita, a njihovu fiskalnu disciplinu je potrebno ojačati kako bi se izbjegle dalje finansijske poteškoće.

Bugarska i Kosovo su najbolje pozicionirane zemlje u pogledu nivoa duga i ekonomskog rasta. Uspjevaju da održe stabilnost u javnim finansijama, što im omogućava da izbjegnu značajne deficite i dugove. Crna Gora, iako ostvaruje dobar rast, visoko je zadužena i zavisna od spoljnog finansiranja. Sjeverna Makedonija, Srbija, Hrvatska i Albanija su zemlje koje imaju visok nivo duga i budžetskih deficitata.

ANEKSI

Republika Sjeverna Makedonija	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	11,262.2	10,851.9	11,836.4	13,033.4	13,655.8	14,665.4	14,662.6	15,548.3
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	3.9%	-4.7%	4.5%	2.2%	1.0%	1.2%	2.3%	3.0%
Ukupan javni dug (mil. eur)	5,540.9	6,483.3	7,135.3	7,702.9	8,476.8	8,769.9	8,870.9	8,847.0
Spoljni javni dug (mil. eur)	3,709.3	4,323.7	4,668.9	5,055.5	5,345.4	5,428.4	5,441.4	5,301.5
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	1,831.6	2,159.6	2,466.4	2,647.4	3,131.4	3,341.6	3,429.5	3,545.5
Ukupan javni dug (% BDP-a)	49.2%	59.7%	60.3%	59.1%	62.1%	59.8%	60.5%	56.9%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	32.9%	39.8%	39.4%	38.8%	39.1%	37.0%	37.1%	34.1%
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	16.3%	19.9%	20.8%	20.3%	22.9%	22.8%	23.4%	22.8%
Budžetski rezultat (mil. eur)	-221.0	-873.0	-631.0	-576.0	-673.0			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	-2.0%	-8.0%	-5.3%	-4.4%	-4.9%			

Republika Srbija	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	48,104.5	49,024.2	55,931.3	63,501.1	75,204.0	82,037.0	82,117.0	82,048.2
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	4.8%	-1.0%	7.9%	2.6%	3.8%	4.6%	4.0%	3.1%
Ukupan javni dug (mil. eur)	24,354.9	27,055.8	30,461.8	33,632.2	36,412.3	36,589.8	38,480.5	38,152.2
Spoljni javni dug (mil. eur)	14,126.1	15,409.1	18,669.6	21,669.9	25,433.4	25,539.0	27,322.9	27,176.5
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	10,228.7	11,646.7	11,792.2	11,962.3	10,978.9	11,050.8	11,157.6	10,975.7
Ukupan javni dug (% BDP-a)	50.6%	55.2%	54.5%	53.0%	48.4%	44.6%	46.9%	46.5%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	29.4%	31.4%	33.4%	34.1%	33.8%	31.1%	33.3%	33%
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	21.3%	23.8%	21.1%	18.8%	14.6%	13.5%	13.6%	13%
Budžetski rezultat (mil. eur)	-94.3	-3,765.9	-2,206.2	-1,914.2	-1,544.5			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	-0.2%	-7.7%	-3.9%	-3.0%	-2.1%			

Crna Gora	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	4,950.7	4,185.6	4,955.1	5,924.0	6,963.6	7,420.5	7,417.0	7,415.6
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	4.1%	-15.3%	13.0%	6.4%	6.3%	2.5%	2.7%	2.6%
Ukupan javni dug (mil. eur)	3,789.3	4,409.0	4,162.8	4,102.2	4,126.8	4,734.3	4,540.5	4,464.4
Spoljni javni dug (mil. eur)	3,170.7	3,873.3	3,723.7	3,595.3	3,543.0	4,186.3	4,119.5	4,074.9
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	618.5	535.7	439.1	507.0	583.8	547.9	420.9	389.5
Ukupan javni dug	76.5%	105.3%	84.0%	69.2%	59.3%	63.8%	61.2%	60.2%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	64.0%	92.5%	75.1%	60.7%	50.9%	56.4%	55.5%	55%
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	12.5%	12.8%	8.9%	8.6%	8.4%	7.4%	5.7%	5%
Budžetski rezultat (mil. eur)	-143.3	-426.2	-99.5	-250.4	11.2			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	-2.9%	-10.2%	-2.0%	-4.2%	0.2%			

Bosna i Hercegovina	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	18,671.5	18,184.2	20,456.3	23,260.5	26,472.9	26,247.3	26,246.5	26,167.0
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	2.9%	-3.0%	7.4%	4.2%	1.7%	2.7%	2.2%	2.6%
Ukupan javni dug (mil. eur)	5,730.2	6,216.0	6,553.4	6,651.0	6,626.5	6,697.0	6,627.4	6,760.0
Spoljni javni dug (mil. eur)	4,161.3	4,429.1	4,958.4	5,011.7	4,563.1	4,594.3	4,485.0	4,375.7
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	1,568.9	1,786.8	1,595.0	1,639.3	2,063.4	2,102.7	2,142.4	2,182.1
Ukupan javni dug (% BDP-a)	30.7%	34.2%	32.0%	28.6%	25.0%	25.5%	25.3%	25.8%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	22.3%	24.4%	24.2%	21.5%	17.2%	17.5%	17.1%	17%
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	8.4%	9.8%	7.8%	7.0%	7.8%	8.0%	8.2%	8%
Budžetski rezultat (mil. eur)	26.7	36.2	56.7	58.0	597.7			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	0.1%	0.2%	0.3%	0.2%	2.3%			

Republika Hrvatska	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	55,263.0	50,973.0	58,850.0	68,373.0	76,472.0	79,981.0	81,790.0	82,192.4
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	3.4%	-8.5%	13.0%	7.0%	3.1%	4.0%	3.5%	3.9%
Ukupan javni dug (mil. eur)	38,918.7	43,882.0	45,628.9	46,347.3	48,262.4	49,589.9	49,149.9	49,978.5
Spoljni javni dug (mil. eur)	12,637.6	14,091.8	15,509.1	14,921.1	14,126.0	14,821.4	14,744.4	14,938.1
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	26,281.1	29,790.2	30,119.8	31,426.2	34,136.4	34,768.5	34,405.5	35,040.4
Ukupan javni dug (% BDP-a)	70.4%	86.1%	77.5%	67.8%	63.1%	62.0%	60.1%	60.8%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	22.9%	27.6%	26.4%	21.8%	18.5%	18.5%	18.0%	18%
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	47.6%	58.4%	51.2%	46.0%	44.6%	43.5%	42.1%	43%
Budžetski rezultat (mil. eur)	124.0	-3,670.0	-1,489.0	95.0	-667.0			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	0.2%	-7.2%	-2.5%	0.1%	-0.9%			

Republika Slovenija	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	48,156.5	46,738.7	52,022.6	56,908.8	63,951.2	64,887.3	65,319.0	66,127.0
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	3.5%	-4.1%	8.4%	2.7%	2.1%	2.2%	0.7%	1.4%
Ukupan javni dug (mil. eur)	31,793.1	37,470.4	38,929.6	41,394.7	43,738.9	45,472.3	45,467.9	44,245.0
Spoljni javni dug (mil. eur)								
Unutrašnji javni dug (mil. eur)								
Ukupan javni dug (% BDP-a)	66.0%	80.2%	74.8%	72.7%	68.4%	70.1%	69.6%	66.9%
Spoljni javni dug (% BDP-a)								
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)								
Budžetski rezultat (mil. eur)	328.0	-3,588.0	-2,398.9	-1,714.9	-1,639.5			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	0.7%	-7.7%	-4.6%	-3.0%	-2.6%			

Република Бугарија	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
номинална вредност на БДП (милиони евра)	61,308.2	61,912.5	71,378.4	86,082.4	94,709.3	96,085.7	99,100.9	104,041.9
стапка на реален раст на БДП (процент)	3.8%	-3.2%	7.8%	4.0%	1.9%	2.4%	1.9%	2.3%
Вкупен јавен долг (милиони евра)	12,314.6	15,126.6	17,027.5	19,358.9	21,678.5	21,545.4	21,874.3	24,902.9
Надворешен јавен долг								18,308.3
Домашен јавен долг								6,066.9
Вкупен јавен долг (% удел во БДП)	20.0%	24.4%	23.8%	22.4%	22.8%	22.4%	22.1%	23.9%
Надворешен јавен долг								
Домашен јавен долг								
Буџетско салдо (милиони евра)	1,315.7	-2,340.7	-2,791.9	-2,476.7	-1,891.7			
Буџетско салдо (% удел во БДП)	2.1%	-3.8%	-3.9%	-2.9%	-2.0%			

Republika Albanija	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	13,894.3	13,318.0	15,370.8	18,719.6	22,262.1	24,267.8	24,267.8	24,654.1
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	2.1%	-4.2%	9.4%	13.1%	7.8%	3.8%	4.1%	4.1%
Ukupan javni dug (mil. eur)	9,137.0	9,899.0	11,452.0	12,069.0	13,179.0	13,193.0	13,523.0	13,666.0
Spoljni javni dug (mil. eur)	4,227.0	4,688.0	5,634.0	5,653.0	5,978.0	5,991.0	5,906.0	5,804.0
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	4,910.0	5,210.0	5,818.0	6,416.0	7,202.0	7,202.0	7,617.0	7,861.0
Ukupan javni dug (% BDP-a)	65.8%	74.3%	74.5%	64.5%	59.2%	54.4%	55.7%	55.5%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	30.4%	35.2%	36.7%	30.2%	26.9%	24.7%	24.3%	24%
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	35.3%	39.1%	37.9%	34.3%	32.4%	29.7%	31.4%	32%
Budžetski rezultat (mil. eur)	-177.0	-385.0	-253.0	-375.0	-496.0			
Budžetski rezultat (% BDP-a)	-1.3%	-3.0%	-1.6%	-2.0%	-2.5%			

Republika Kosovo	2019	2020	2021	2022	2023	Kv.1 2024	Kv.2 2024	Kv.3 2024
nominalna vrijednost BDP-a (mil. eur)	7,056.2	6,771.6	7,957.9	8,895.7	9,651.8	9,372.5	10,532.0	10,573.4
stopa realnog rasta BDP-a (procenat)	4.8%	-5.3%	10.7%	4.3%	4.1%	5.6%	4.3%	4.1%
Ukupan javni dug (mil. eur)	1,201.0	1,488.0	1,683.0	1,753.0	1,663.0	1,643.0	1,663.0	1,628.1
Spoljni javni dug (mil. eur)	409.0	526.0	577.0	641.0	693.0	702.0	706.0	
Unutrašnji javni dug (mil. eur)	792.0	962.0	1,106.0	1,112.0	970.0	941.0	957.0	
Ukupan javni dug (% BDP-a)	17.0%	22.0%	21.1%	19.7%	17.2%	15.6%	15.8%	15.4%
Spoljni javni dug (% BDP-a)	5.8%	7.8%	7.3%	7.2%	7.2%	7.5%	6.7%	
Unutrašnji javni dug (% BDP-a)	11.2%	14.2%	13.9%	12.5%	10.0%	10.0%	9.1%	
Budžetski rezultat (mil. eur)	-205.3	-512.6	-105.8	45.4				
Budžetski rezultat (% BDP-a)	-2.9%	-7.6%	-1.3%	0.5%				

Napomena: Proračune za nominalnu vrijednost nacionalnog BDP-a izvršio je autor dokumenta na osnovu učešća javnog duga u njemu.

Za potrebe ovog dokumenta, podaci iz:

Nacionalni statistički zavodi,
Centralne banke i
Ministarstva finansija.

U kontekstu uporedivosti podataka, svi finansijski iznosi su izraženi u milijardama eura. Procentualno učešće u BDP-u pokazuje odnos ukupnog zaduživanja (domaćeg i spoljnog) i stanja budžetskog bilansa prema nominalnom BDP-u svake od devet ekonomija. Realna stopa rasta BDP-a izražava godišnju promjenu privredne aktivnosti, prilagođenu uticaju inflacije.

Januar 2025